

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟ-ΔΡΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

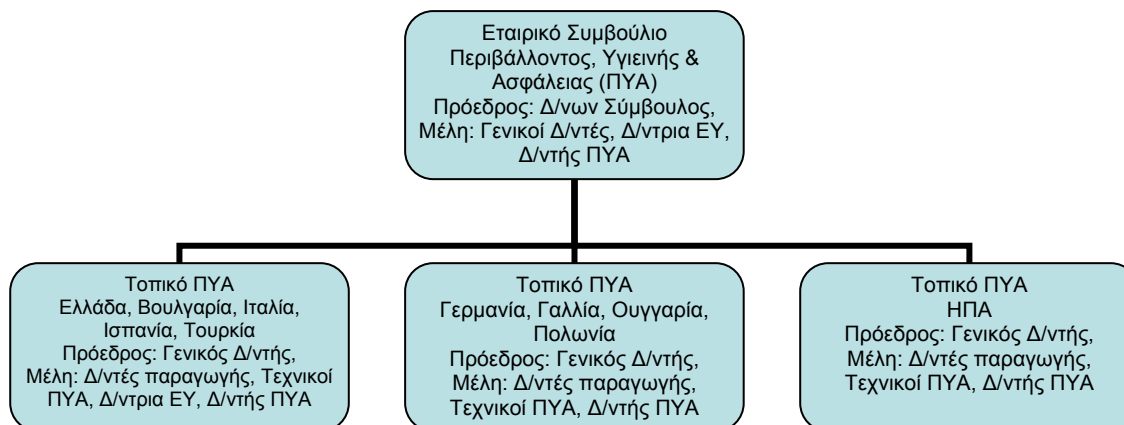
Δρ. Μ. Ι. Στεφανάκης, S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

«Η αναγνώριση της αξίας των ανθρώπων, η ενθάρρυνση, στήριξη και ανάπτυξη τους μέσα σε ένα **ασφαλές εργασιακό περιβάλλον** αμοιβαίας εμπιστοσύνης και σεβασμού», αποτελεί πρωταρχική αξία για την **S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.** η οποία υλοποιείται στο χώρο της ασφάλειας της εργασίας με στόχο «Μηδέν Ατυχήματα», που τέθηκε το 2003. Για την επίτευξη του στόχου αυτού και την ενίσχυση της ασφάλειας στην εργασία εφαρμόζονται από το 2005 στις εγκαταστάσεις της εταιρείας στην Ελλάδα, οι παρακάτω κύριες «προ-δραστικές» πρακτικές, που επικεντρώνονται στην αλλαγή των πρακτικών εργασίας και στη διαμόρφωση κουλτούρας ασφάλειας. Αυτές είναι: α. οι «Επισκέψεις Ασφάλειας» δύο διαδοχικών επιπέδων της ιεραρχίας σε εργαζόμενο στο χώρο εργασίας του με στόχο να γίνει «ορατή» η δέσμευση της Διοίκησης σε θέματα ασφάλειας, να επιβραβευθεί ο εργαζόμενος για τις καλές πρακτικές που εφαρμόζει και να εισηγηθεί ο ίδιος τρόπους βελτίωσης των εφαρμοζόμενων πρακτικών β. Το «Βαρόμετρο Ασφάλειας», που μέσω συστηματικών παρατηρήσεων στοχεύει στην ποσοτικοποίηση εφαρμογής των κρίσιμων απαιτήσεων ασφάλειας κάθε τμήματος για τη λήψη διορθωτικών μέτρων και γ. Ενθάρρυνση της καταγραφής και ηλεκτρονικής αναφοράς παρ' ολίγον ατυχημάτων και διάχυση τους στον Όμιλο για πληροφόρηση, γνώση και κινητοποίηση. Στις προ-δραστικές πρακτικές εντάσσονται επίσης η σε βάθος διερεύνηση συμβάντων για τον εντοπισμό και την εξάλειψη των βασικών αιτιών, η θέσπιση διαδικασίας για την πληρέστερη επίβλεψη των εργαλάβων και βέβαια η εκπαίδευση των εργαζομένων σε τομείς που χρήζουν βελτίωσης, όπως για παράδειγμα η εξειδικευμένη εκπαίδευση οδηγών φορτηγών ΔΧ στην ασφαλή οδήγηση για τη μείωση των «τροχαίων» συμβάντων. Οι παραπάνω πρακτικές και οι καμπάνιες προώθησης τους, έχουν γίνει αποδεκτές από τους εργαζόμενους και η εφαρμογή τους κρίνεται επιτυχημένη και βελτιώνεται συνεχώς. Σ' αυτό συμβάλλει η προ-δραστική φύση τους, που διευκολύνει την επικοινωνία με τους εργαζόμενους, καθώς και η δέσμευση και συμμετοχή ακόμη και της ανώτατης βαθμίδας της διοίκησης στην εφαρμογή τους.

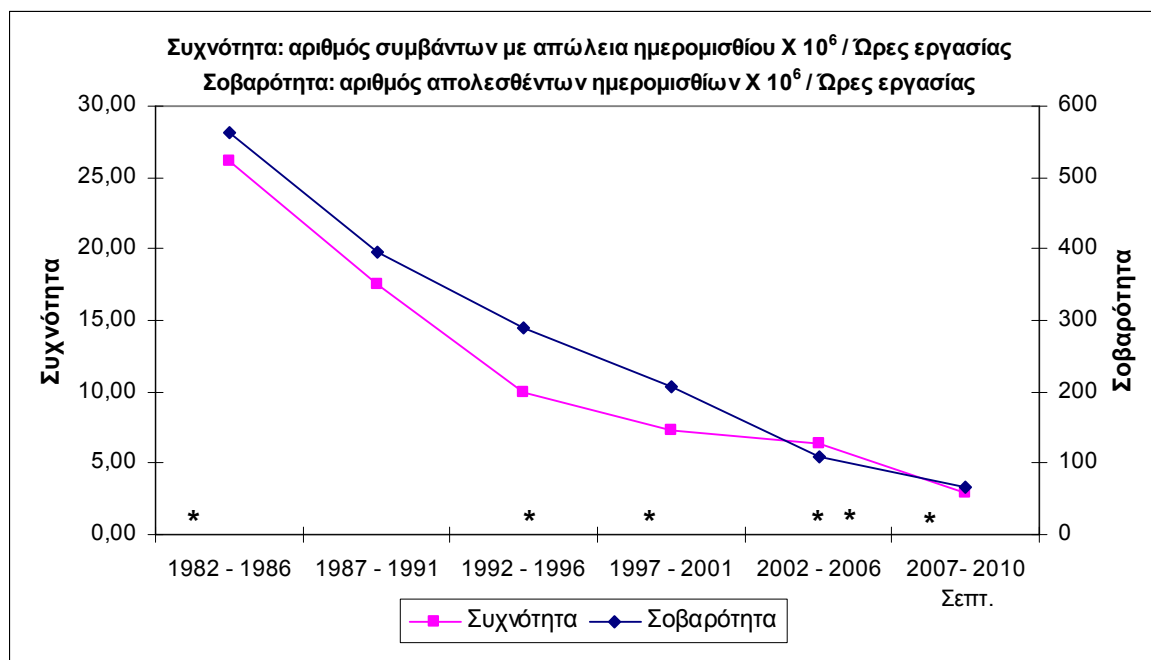
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κάθε εργοδότης επιθυμεί οι εργαζόμενοι του να επιστρέφουν ασφαλείς στο σπίτι τους στο τέλος της ημέρας. Δεν αρκεί όμως μόνον η επιθυμία και η διακήρυξη στόχων. Απαιτείται η δέσμευση υποστήριξης των ενεργειών και η παροχή πόρων για την εξασφάλιση των στόχων αυτών. Το 2003 η διοίκηση της S&B διακήρυξε το φιλόδοξο στόχο «Μηδέν Ατυχήματα», για τη ενεργοποίηση όλων, στη δημιουργία ασφαλέστερου εργασιακού περιβάλλοντος. Τη δέσμευση της αυτή ακολούθησε η παροχή πόρων για τη βελτίωση των «συνθηκών», αποκεντρώνοντας και εξουσιοδοτώντας τους υπευθύνους των παραγωγικών εγκαταστάσεων για την υλοποίηση των απαιτούμενων επενδύσεων και ταυτόχρονα εισάγοντας μεθόδους και διαδικασίες εστιασμένες στις εργασιακές πρακτικές (γνωστό στη βιβλιογραφία ως « συμπεριφορές») και στάση των εργαζομένων για την ασφάλεια. Η δέσμευση αυτή είναι επίσης προφανής με τη θεσμοθέτηση ήδη από το 2002 Συμβουλίων Υγιεινής & Ασφάλειας (Υ&Α) υπό την ευθύνη του Δ/ντος Συμβούλου. Η δομή της παρακολούθησης της Υ&Α σήμερα στον όμιλο S&B φαίνεται στο σχήμα 1.

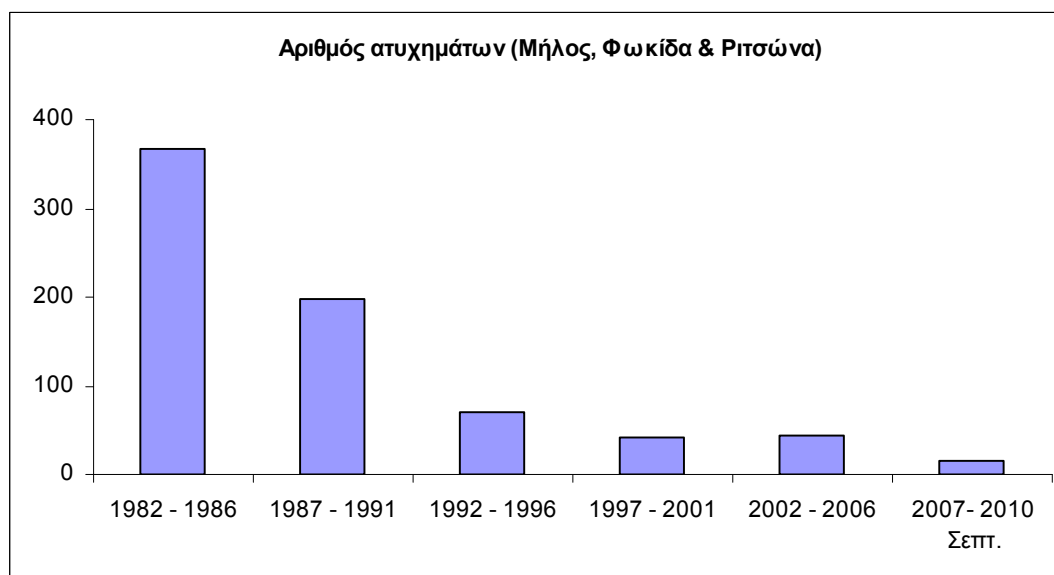

Σχήμα 1: Οργάνωση Υγιεινής & Ασφάλειας στον Όμιλο εταιρειών S&B .

Ο στόχος «Μηδέν ατυχήματα» όπως φαίνεται στα σχήματα 2,3, δεν έχει επιτευχθεί, υπάρχει όμως αξιοσημείωτη μείωση των ατυχημάτων. Δυστυχώς υπήρξαν και περίοδοι στις οποίες η εταιρεία δοκιμάστηκε από πολύ σοβαρά δυστυχήματα, παρά το γεγονός της γενικευμένης εγρήγορσης εργαζομένων και Διοίκησης σε θέματα ασφάλειας. Παρόμοια τραγικά συμβάντα δεν αντιπροσωπεύουν το κλίμα ασφάλειας και θεωρούνται συμπτωματικά. Στις παρακάτω ενότητες αναπτύσσονται οι κύριες προληπτικές πρακτικές ενίσχυσης της ασφάλειας που στοχεύουν στην τήρηση των κανόνων και διαδικασιών για την εξασφάλιση της σωματικής ακεραιότητας του κάθε εργαζόμενου, συμπεριλαμβανομένων των εργαλάβων και άλλων συνεργατών.

Σχήμα 2. Εξέλιξη δείκτη συχνότητας και σοβαρότητας ατυχημάτων στις εγκαταστάσεις της S&B στην Ελλάδα (Δεν περιλαμβάνονται πολύ σοβαροί τραυματισμοί και θανατηφόρα ατυχήματα, που σημειώνονται με αστερίσκο)

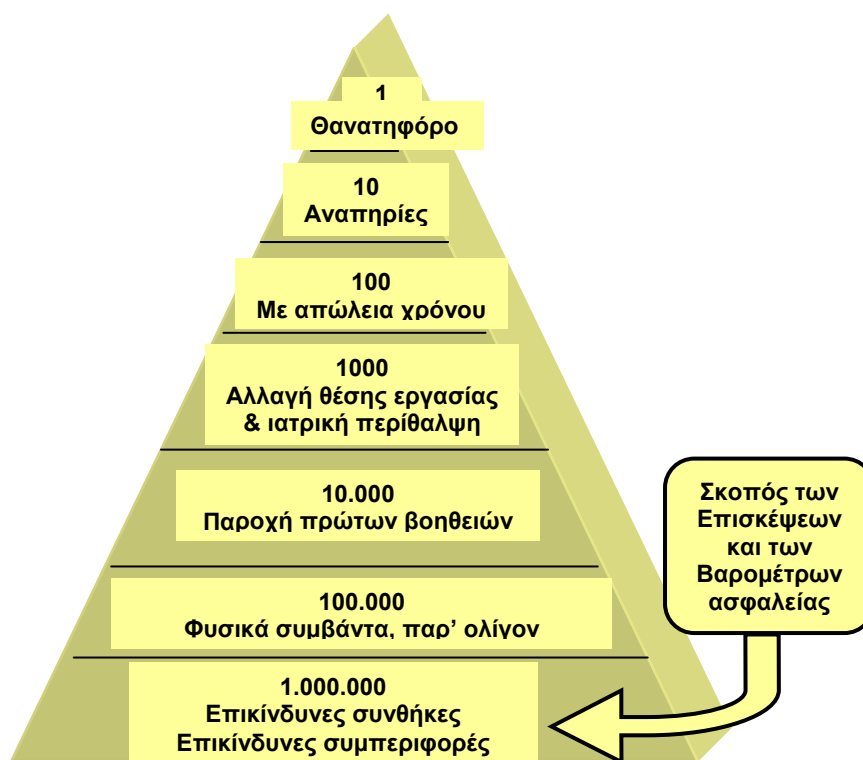

Σχήμα 3. Εξέλιξη αριθμού ατυχημάτων στις εγκαταστάσεις της S&B στην Ελλάδα.

2. ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΑΡ' ΟΛΙΓΟΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

Ιδιαίτερη βαρύτητα έχει δοθεί τα τελευταία τρία χρόνια στην αναφορά παρ' ολίγον ατυχημάτων στοχεύοντας τη βάση της πυραμίδας συμβάντων, όπως φαίνεται στο σχήμα 4. Δημιουργήθηκε ηλεκτρονική βάση αναφοράς για την κοινοποίηση των συμβάντων σε όλες τις παραγωγικές εγκαταστάσεις με σκοπό την πληροφόρηση όλων και τη διαμόρφωση εταιρικής κουλτούρας.

Εκδόθηκε επίσης σχετικό φυλλάδιο, που μεταφράστηκε στις 11 μητρικές γλώσσες των θυγατρικών εταιρειών και βρίσκεται σε εξέλιξη η μετάφραση όλων των αναφορών στην αγγλική γλώσσα. Έχει τεθεί στόχος αναφοράς 4 παρ' ολίγον ατυχημάτων για κάθε 1 ατύχημα, που όμως δεν έχει επιτευχθεί σε αρκετές από τις θυγατρικές εταιρείες. Τα κύρια αίτια της απόκλισης αποδίδονται στο φόβο κυρώσεων ή στο γεγονός ότι οι εργαζόμενοι αισθάνονται άσχημα να αναφέρουν λανθασμένες ενέργειες από μέρους τους. Με την αναγνώριση των αιτιών αυτών γίνεται εκπαίδευση των εργαζομένων, ενώ ταυτόχρονα λαμβάνονται μέτρα βελτίωσης με αφορμή την αναφορά κάθε παρ' ολίγον ατυχήματος, ώστε να γίνεται αντιληπτή η διάθεση της διοίκησης για την αναβάθμιση του περιβάλλοντος εργασίας.

Σχήμα 4: Πυραμίδα συμβάντων

3. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ

Η επίσκεψη ασφαλείας συνίσταται στην επίσκεψη δύο διαδοχικών επιπέδων ιεραρχίας σε ένα εργαζόμενο στο χώρο εργασίας του για την από κοινού αξιολόγηση του τρόπου εκτέλεσης μιας πολύ συγκεκριμένης εργασίας, με στόχο:

- επιβράβευση των ασφαλών πρακτικών,
- αναγνώριση από τον ίδιο τον εργαζόμενο των ανασφαλών ενεργειών με λήψη διορθωτικών μέτρων, άμεσα και επιτόπου, και προγραμματισμό βραχυπρόθεσμων μέτρων - με ορίζοντα 3 μηνών - για τη βελτίωση της διαδικασίας εκτέλεσης της εργασίας, και,
- εκπαίδευση του εργαζόμενου στην αναγνώριση κινδύνου

Η συνιστώμενη διάρκεια της ΕΑ είναι 60' και περιλαμβάνει τα παρακάτω στάδια:

- Επιλογή της εργασίας-δραστηριότητας, που θα αποτελέσει το αντικείμενο επίσκεψης. Η επιλογή αυτή είναι σκόπιμο να γίνεται από εκείνες τις εργασίες που ενέχουν το μεγαλύτερο κίνδυνο, ή στην εκτέλεση των οποίων έχουν παρατηρηθεί επαναλαμβανόμενα ατυχήματα ή συμβάντα ασφαλείας. Είναι σημαντικό να οριστεί επακριβώς ποια είναι εργασία και αυτή να είναι περιορισμένου εύρους, π.χ. η «ασφάλιση» οχήματος από τεχνίτη, πριν την έναρξη της διαδικασίας συντήρησης.
- Ανασκόπηση των διαδικασιών και οδηγιών που αφορούν στην επιλεγείσα εργασία καθώς και εκθέσεων προηγούμενων ΕΑ στο χώρο, ώστε να μπορεί να γίνει αναγνώριση των ασφαλών πρακτικών και ανασφαλών ενεργειών.

- Επίσκεψη του εργαζόμενου στο χώρο εργασίας του και ενημέρωση του για το λόγο επίσκεψης, που περιορίζεται αυστηρά στη βελτίωση της ασφάλειας στην εκτέλεση της υπόψη εργασίας και όχι στη γενική συζήτηση συνθηκών ασφαλείας ή άλλων γενικότερων θεμάτων.
- Παρακολούθηση εκτέλεσης της επιλεγείσης εργασίας και δομημένος διάλογος με βάση προκαθορισμένες τυπικές ανοικτές ερωτήσεις.
- Παρέμβαση όταν διαπιστώνεται απόκλιση από τις απαιτήσεις ασφαλείας, ζητώντας από τον εργαζόμενο να περιγράψει τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται ή εκθέτει άλλους, παρακινώντας υλοποίηση της εργασίας με το σωστό τρόπο.
- Παρέμβαση με επιβράβευση των καλών πρακτικών, που ακολουθούνται από τον εργαζόμενο.
- Λήψη άμεσων διορθωτικών μέτρων για τη θεραπεία επικίνδυνων ενεργειών ή καταστάσεων, που διαπιστώνονται κατά την επίσκεψη και αποκλεισμό της περιοχής, μέχρι τη λήψη μέτρων. Είναι ιδιαίτερο σημαντικό να επιδεικνύεται έμπρακτα η μη αποδοχή εκτέλεσης εργασίας με ανασφαλή τρόπο ή σε ανασφαλείς συνθήκες.
- Ανακεφαλαίωση από τον ίδιο τον εργαζόμενο των ασφαλών πρακτικών που ακολούθησε, των άμεσων διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν και των ανασφαλών ενεργειών, που δεν πρέπει να επαναληφθούν.
- Έκδοση έκθεσης ΕΑ εντός της ημέρας της επίσκεψης, και κοινοποίηση της στον εργαζόμενο χωρίς να αναγράφεται το όνομα του.

Η αξία της πρακτικής συνίσταται σε:

- Γίνεται «ορατή» στο εργοτάξιο/εργοστάσιο η δέσμευση της Διοίκησης σε θέματα ασφαλείας
- Εξασφαλίζεται αλυσιδωτή παρακίνηση της ιεραρχίας, λόγω της εκτέλεσης της ΕΑ από 2 διαδοχικά επίπεδα, π.χ. [Γενικός Διευθυντής – Διευθυντής Παραγωγής], [Διευθυντής Παραγωγής - Τομεάρχης Παραγωγής] με καθορισμό των προσδοκιών της υψηλότερης βαθμίδας σε θέματα ασφαλείας.
- Ενίσχυση της ασφάλειας με την αναγνώριση των εργαζομένων για τις καλές πρακτικές, που εφαρμόζουν και την κινητοποίηση τους για περαιτέρω βελτίωση.
- Έμφαση της σημασίας της ασφάλειας με λήψη άμεσων διορθωτικών ενεργειών τονίζοντας ότι δεν είναι αποδεκτή η εκτέλεση εργασίας, όταν δεν μπορεί να γίνει με ασφάλεια.

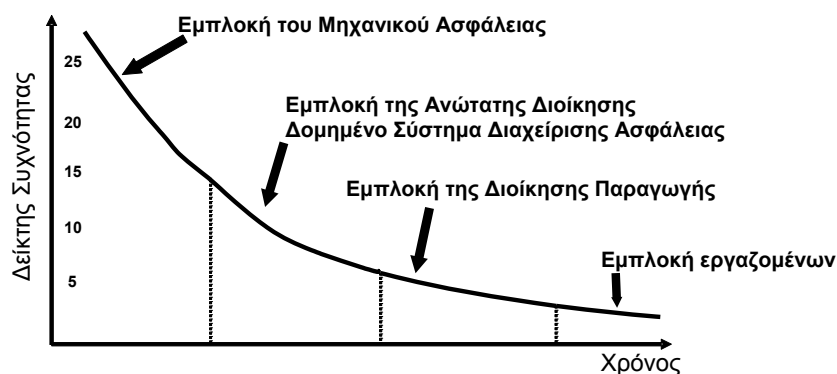
Η ίδια εργασία-δραστηριότητα αξιολογούμενη από διαφορετικά ζεύγη μελών της ιεραρχίας μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικές ενέργειες, λόγω της επικέντρωσης σε διαφορετικά πεδία. Για παράδειγμα στο στάδιο της ανασκόπησης των σχετικών με την εργασία διαδικασιών, ο Γενικός Διευθυντής θα αξιολογήσει την ύπαρξη ή μη αρχείου διαδικασιών, την πληρότητα του, τη διαδικασία ενημέρωσης των εργαζομένων, την προμήθεια των υλικών και ανταλλακτικών, τη χωροταξική επάρκεια του χώρου εργασίας, τα οργανωτικά μέτρα κ.α. Το τεχνικό στέλεχος θα επικεντρωθεί περισσότερο στο τεχνικό σκέλος της εργασίας, δηλ. στην καταλληλότητα των εργαλείων, των ΜΑΠ κ.α. Το εύρος υπευθυνότητας του ζεύγους που διεξάγει την ΕΑ, καθορίζει και το εύρος εφαρμογής των ενεργειών που αποφασίζονται. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι σε ΕΑ, που συμμετέχει ο Διευθύνων Σύμβουλος, οι ενέργειες που αποφασίζονται μπορούν να γίνουν πολιτικές με εφαρμογή σε όλο τον Όμιλο. Για παράδειγμα μια ΕΑ Διευθύνοντος Συμβούλου-Γενικού Διευθυντή σε χειριστή φορτωτή είχε σαν αποτέλεσμα την έκδοση φυλλαδίου επικοινωνίας οχημάτων επίβλεψης –πεζών με χειριστές βαρέων μηχανημάτων σε 11 γλώσσες, με εφαρμογή στον Όμιλο εταιρειών της S&B. Από τα παραπάνω είναι φανερό ότι οι ΕΑ στην S&B γίνονται από το επίπεδο του Διευθύνοντος Συμβούλου μέχρι το επίπεδο του εργοδηγού και αφορούν όλους τους εργαζόμενους που απασχολούνται είτε άμεσα ή έμμεσα δηλ. εργαζόμενους εργολάβων. Ιδανικά κάθε εργαζόμενος θα πρέπει να συμμετέχει σε μία ΕΑ ετησίως. Η πρακτική αυτή προβλέπει τουλάχιστον μια ΕΑ σε κάθε εργαζόμενο ετησίως.

4. ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Το βαρόμετρο ασφαλείας έχει στόχο την ποσοτικοποίηση της συμμόρφωσης των εργαζομένων στα προβλεπόμενα από τις διαδικασίες και οδηγίες εργασίες για την αξιολόγηση ενεργειών βελτίωσης «συμπεριφορών» κατά την καθημερινή έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους. Αποτελεί επομένως συγκεκριμένο εργαλείο αποτίμησης της «ευαισθητοποίησης» των εργαζομένων και κινητοποίησης όλων (διοίκησης και εργαζομένων) για την ανάγκη αλλαγής «συμπεριφορών» και/ή διαδικασιών.

Η εφαρμογή της πρακτικής αυτής, ενδείκνυται στις περιπτώσεις εργασιακού περιβάλλοντος με χαμηλό δείκτη συχνότητας συμβάντων ασφαλείας ή όπου τα συμβάντα συνδέονται με ανασφαλείς ενέργειες, λόγω υποτίμησης κινδύνου ή και εξοικείωσης με τον κίνδυνο. Η εξέλιξη των συμβάντων στην S&B δείχνει σημαντική μείωση του δείκτη συχνότητας σε σχέση με τη δεκαετία του 1980, αλλά με σταθεροποίηση του δείκτη συχνότητας γύρω στην τιμή 4 την τελευταία δεκαετία. Στις

περιπτώσεις αυτές απαιτείται πολύ περισσότερο η εμπλοκή των εργαζομένων, όπως φαίνεται στο σχήμα 5, θεωρώντας δεδομένη την ενεργό συμμετοχή της διοίκησης.

Σχήμα 5: Επίπτωση της εμπλοκής των διαφόρων επιπέδων οργάνωσης στο δείκτη συχνότητας

Η εφαρμογή της πρακτικής του βαρομέτρου ασφαλείας περιλαμβάνει τα παρακάτω στάδια:

- Επιλογή των απαιτήσεων ασφαλείας που κρίνονται κρίσιμες ή σημαντικές να ακολουθούνται από τους εργαζόμενους σε ένα τμήμα εργασίας.
- Σχεδιασμός της εφαρμογής
- Συστηματικές παρατηρήσεις από την ιεραρχία
- Αξιολόγηση αποτελεσμάτων
- Διορθωτικές ενέργειες για βελτίωση του βαθμού συμμόρφωσης.

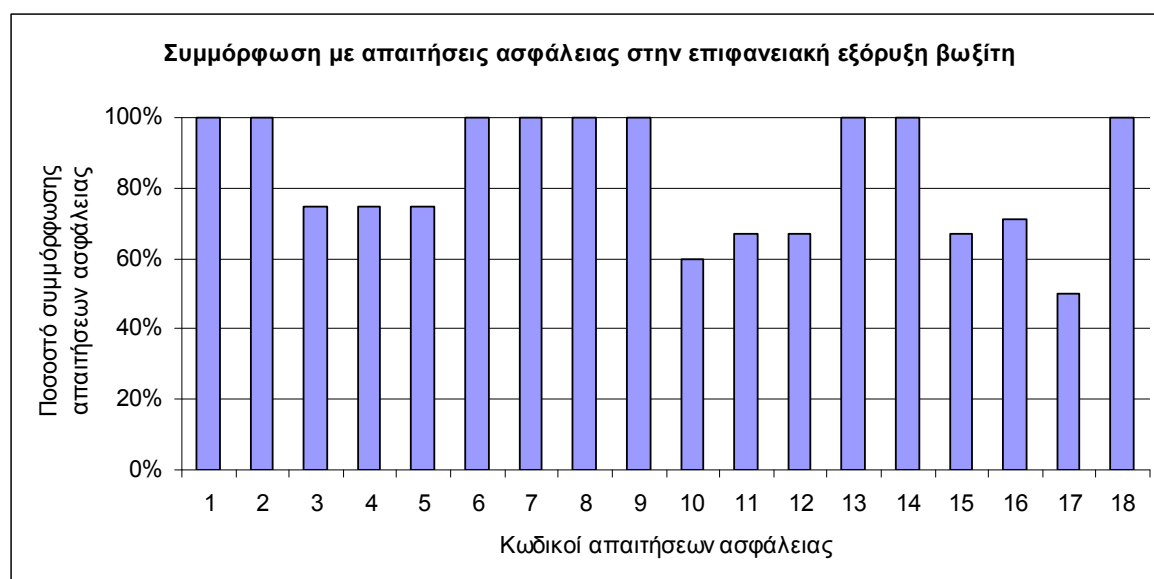
Η επιλογή των κρίσιμων απαιτήσεων ασφαλείας γίνεται από τον Προϊστάμενο κάθε τμήματος με τη συμμετοχή των εργαζομένων και ο αριθμός τους είναι σκόπιμο να περιορίζεται σε μικρό αριθμό, το πολύ είκοσι. Κάθε απαίτηση ασφαλείας πρέπει να είναι σαφής, επαρκής, γνωστή και κατανοητή. Οι απαιτήσεις ασφαλείας πρέπει: α. Να επικεντρώνονται σε πρακτικές β. Να μπορούν να παρατηρηθούν από μακριά χωρίς την εμπλοκή των εργαζομένων και γ. Η συμμόρφωση τους να μπορεί απαντηθεί με ναι ή όχι. Οι επιλεγείσες απαιτήσεις ασφαλείας πρέπει να μπορούν να παρατηρηθούν συχνά, δηλαδή να μην συνδέονται με εργασίες, που γίνονται μερικές μόνον φορές το χρόνο. Σκόπιμο είναι η παρατήρησή τους να γίνεται σε όλες τις βάρδιες.

Την οριστικοποίηση του καταλόγου των απαιτήσεων ασφαλείας, ακολουθεί ο σχεδιασμός της «φόρμας» παρακολούθησης. Κατά διαστήματα γίνεται αξιολόγηση των παρατηρήσεων με κοινοποίηση των αποτελεσμάτων στους εργαζόμενους και την από κοινού λήψη περαιτέρω διορθωτικών μέτρων, μέχρι την επίτευξη της πλήρους συμμόρφωσης. Η διατήρηση μίας απαίτησης ασφαλείας στον πίνακα παρακολούθησης μπορεί να είναι για απεριόριστο χρόνο παρά την επίτευξη πλήρους συμμόρφωσης, εφόσον θεωρείται κρίσιμη. Σε άλλες περιπτώσεις μία απαίτηση ασφαλείας μπορεί να διαγραφεί από τον πίνακα, όχι όμως νωρίτερα από ένα χρόνο, και να αντικατασταθεί από άλλες ισοδύναμης σπουδαιότητας.

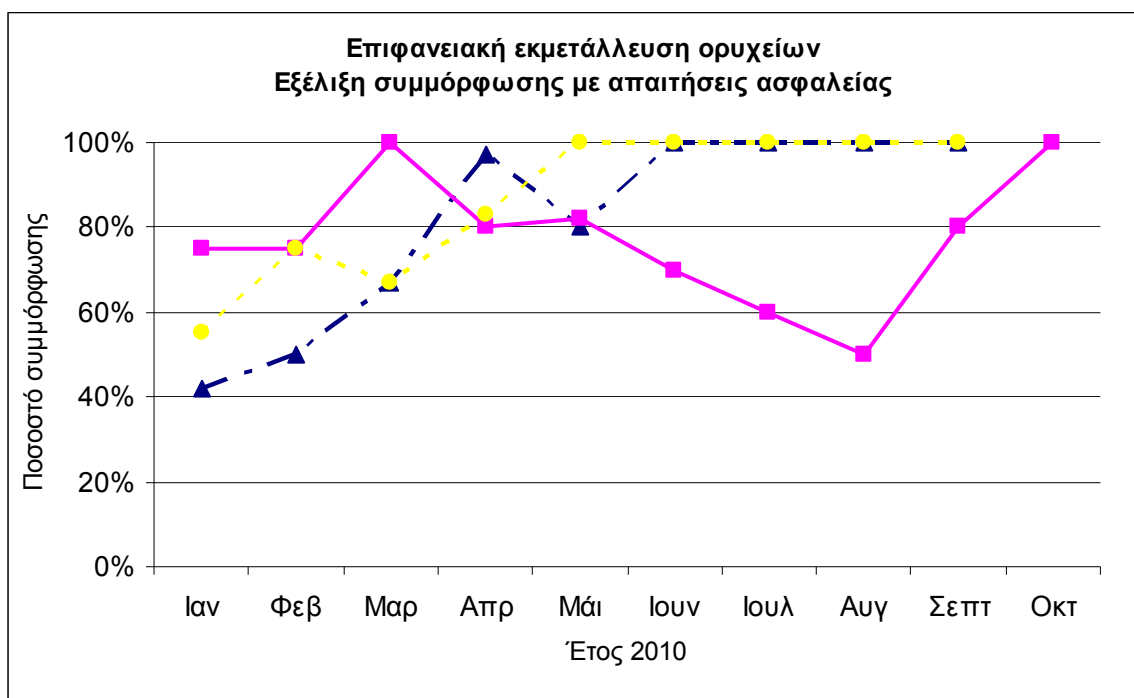
Οι απαιτήσεις ασφαλείας, που έχουν επιλεγεί και αφορούν την επιφανειακή εξόρυξη βωξίτη δίνονται στον πίνακα 1, και η συμμόρφωση που καταγράφηκε το Σεπτέμβριο 2010 δίνεται στο σχήμα 6. Η εξέλιξη της συμμόρφωσης για ορισμένες από τις παραπάνω απαιτήσεις ασφαλείας στα επιφανειακά ορυχεία βωξίτη καθώς και σε εκείνα περλίτη/μπεντονίτη στη Μήλο, δίνεται στο σχήμα 7.

Πίνακας 1: Κατάλογος απαιτήσεων συμμόρφωσης επιφανειακής εξόρυξης βωξίτη

1	Χρησιμοποίησε τον αποκονιωτή όταν κάνεις διάτρηση.
2	Ενεργοποίησε το ηχητικό σήμα οπισθοπορείας όταν κάνεις όπισθεν.
3	Χρησιμοποίησε 3 σημεία στήριξης όταν ανεβαίνεις ή κατεβαίνεις από το μηχάνημα / όχημα έχοντας το πρόσωπο προς το μηχάνημα / όχημα.
4	Επιτρέπεται η διάτρηση όταν το έδαφος έχει κλίση μικρότερη των 30°.
5	Φόρεσε γάντια και κράνος κατά την διάρκεια της γόμωσης.
6	Χρησιμοποίησε ξύλινο ή χάλκινο τακαδόρο.
7	Ξεφόρτωσε με ήπιο τρόπο την ζελατινοδυναμίτιδα στο έδαφος.
8	Έλεγξε ότι υπάρχουν οι απαραίτητες συνθήκες ασφάλειας στην τούμπα απόθεσης (τουμπαδόρος, ανηφορική κλίση, ανάχωμα 60cm).
9	Βεβαιώσου ότι έχουν απομακρυνθεί όλοι σε απόσταση τουλάχιστον 200 μέτρα από το μέτωπο κατά την πυροδότηση.
10	Φόρτωσε σε θέσεις που είναι ξεσκαραωμένες.
11	Φόρτωσε σε θέσεις που είναι καθαρό και ομαλό το δάπεδο.
12	Φόρτωσε σε θέσεις που σε απόσταση 30 μέτρων δεν υπάρχουν πεζοί και μηχανήματα.
13	Φόρτωσε τα φορτηγά όταν οι οδηγοί είναι εντός της καμπίνας.
14	Απέφυγε να φορτώνεις τα Haulpack στο στέγαστρο.
15	Κράτησε απόσταση ασφαλείας 10 μέτρα από προπορευόμενο Haulpack.
16	Απέφυγε συνωστισμό οχημάτων (πάνω από 2) στο χώρο φόρτωσης.
17	Χρησιμοποίησε τα Μ.Α.Π. (κράνος, άρβυλα) εντός του εργοταξίου.
18	Έχε πυροσβεστήρες πάνω στο μηχάνημα / όχημα σε καλή λειτουργική κατάσταση.

Σχήμα 6: Συμμόρφωση με απαιτήσεις ασφαλείας κατά την επιφανειακή εξόρυξη βωξίτη, Σεπτέμβριος 2010.

Σχήμα 7: Εξέλιξη συμμόρφωσης με απαιτήσεις ασφαλείας. 1 —■— "Έλεγε ότι υπάρχει βοήθος κατά την προσέγγιση των φορτηγών για άδειασμα, ο χώρος απόθεσης να είναι λίγο ανηφορικός και ότι υπάρχει ανάχωμα ύψους περί τα 60 cm" 2 ----●---- "Έχε πυροσβεστήρες πάνω στο μηχάνημα/όχημα, σε καλή λειτουργική κατάσταση" 3 - -▲- "Σωστή φόρτωση φορτηγών για αποφυγή διαρροών από την καρδόσα"

Οι παραπάνω πρακτικές έχουν γίνει αποδεκτές από την πλειονότητα των εργαζομένων της εταιρείας και έχουν συμβάλει στη βελτίωση της ασφάλειας στην εργασία με έκδοση νέων οδηγιών εργασιών, νέων πολιτικών και βελτίωση των συνθηκών εργασίας. Κάθε χρόνο αξιολογείται με τη βοήθεια εξωτερικού συμβούλου η αποτελεσματική εφαρμογή τους, τα προβλήματα και οι αδυναμίες και γίνεται αντίστοιχη προσαρμογή στην τεχνική εφαρμογή. Τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και εξακολουθούν να υφίστανται σε κάποιο βαθμό είναι:

- η σύγχυση συνθηκών ασφαλείας και «συμπεριφορών»,
- η σύγχυση της καθημερινής επικοινωνίας με τον εργαζόμενο και της πρακτικής επίσκεψης ασφαλείας (ΕΑ) και η,
- ανεπαρκής επικοινωνία των αποτελεσμάτων του βαρομέτρου ασφαλείας στους εργαζόμενους.

Επισημαίνεται, ότι στις παραπάνω πρακτικές έγινε εκπαίδευση όλων των στελεχών παραγωγής της S&B στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένου και του Διευθύνοντος Συμβούλου.

5. ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Πέραν των πρακτικών που αναφέρθηκαν παραπάνω, εφαρμόζονται και πολλές άλλες πρακτικές για την ενδυνάμωση της ασφάλειας στην εργασία. Συνοπτικά αναφέρονται:

Α. Διερεύνηση συμβάντων: Η διερεύνηση ατυχημάτων είναι νομική υποχρέωση του εργοδότη, όχι όμως και η διερεύνηση των παρ' ολίγον ατυχημάτων που γίνεται στην S&B και στην αναφορά των οποίων δίνεται ιδιαίτερη έμφαση, όπως αναφέρθηκε και στο (Κεφάλαιο 2). Η διερεύνηση των παρ' ολίγον συμβάντων διευκολύνει περισσότερο την ανίχνευση των αιτιών, λόγω του μειωμένου αισθήματος τυχούσας «ενοχής» των εμπλεκομένων. Επιπρόσθετα στην εταιρική διαδικασία διερεύνησης των συμβάντων προβλέπεται: α. η συλλογή όλων των σχετικών με το συμβάν πληροφοριών εντός 20 ωρών β. η συμμετοχή του παθόντος και εκπροσώπων των εργαζομένων στη διερεύνηση των συμβάντων γ. επανεκτίμηση του κινδύνου της διεργασίας κατά την οποία έγινε το συμβάν δ. παρακολούθηση της εφαρμογής των διορθωτικών ενεργειών ε. εμπλοκή της ανώτερης/ανώτατης βαθμίδας της διοίκησης στην αναγνώριση των βασικών αιτιών επιλεγμένων συμβάντων, με χρησιμοποίηση της μεθόδου «του δέντρου αιτιών».

Β. Επίβλεψη εργολάβων: Η διαχείριση των εργαζομένων σε εργολάβους της εταιρείας είναι ταυτόσημη με εκείνη των εργαζομένων που απασχολούνται απευθείας στην εταιρεία, με επιβολή της τήρησης των διαδικασιών και οδηγιών εργασίας στις σχετικές συμβάσεις και με πρόβλεψη

ισοδύναμης εκπαίδευσης. Η επιλογή των εργολάβων γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τις επιδόσεις τους στην ασφάλεια σε προηγούμενα έργα, τις δεξιότητες προσωπικού που απασχολείται, δηλ. κατοχή των απαιτούμενων αδειών και της καταλληλότητας εξοπλισμού για το υπό ανάληψη έργο. Στο επόμενο διάστημα, αναμένεται αναθεώρηση διαδικασίας για την ενίσχυση της επίβλεψης των εργολάβων, με την έκδοση ήδη σχετικής πολιτικής για τον όμιλο εταιρειών της S&B. Δίνεται έμφαση κυρίως στους εργολάβους με μακρά σχέση εργασίας και σε εκείνους που αναλαμβάνουν κατασκευή νέων έργων και μεγάλων έργων συντήρησης.

Γ. Ασφαλής οδήγηση: Λόγω της υψηλής συχνότητας συμβάντων από τη χρήση κινητού εξοπλισμού, έχει δοθεί έμφαση στην εξειδικευμένη εκπαίδευση των οδηγών Δ.Χ. φορτηγών και οχημάτων επίβλεψης με τη χρησιμοποίηση εξωτερικού συμβούλου. Οι κύριες φάσεις της εκπαίδευσης είναι: θεωρητική αξιολόγηση, οδήγηση στον προσομοιωτή και, αξιολόγηση σε πραγματικές συνθήκες πορείας με τον εκπαιδευτή να είναι συνοδηγός προκειμένου για Δ.Χ. φορτηγά. Το πρόγραμμα είχε εντυπωσιακή αποδοχή από τους εργαζόμενους, οι οποίοι εξέφρασαν πολύ θετικά σχόλια από την εμπειρία τους. Για τη μείωση των «τροχαίων» ατυχημάτων έχει γίνει ιδιαίτερη καμπάνια σε επίπεδο ομίλου και έχουν ληφθεί και άλλα μέτρα, όπως διαγράμμιση της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός των εγκαταστάσεων, η θέσπιση ορίου ταχύτητας, η οριοθέτηση των χώρων στάθμευσης και η βελτίωση των ιδιωτικών δρόμων κυκλοφορίας.

Οι διαδικασίες και οδηγίες ασφαλείας στις παραγωγικές εγκαταστάσεις της Ελλάδας αλλά και των θυγατρικών της στο εξωτερικό, είναι ισοδύναμες των προβλεπόμενων από το πρότυπο OHSAS 18001 με το οποίο έχουν πιστοποιηθεί ήδη 2 εγκαταστάσεις, ενώ σε εξέλιξη βρίσκεται και η πιστοποίηση άλλων 2 μέχρι το 2012.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η εφαρμογή των προδραστικών πρακτικών επισκέψεων ασφαλείας και βαρομέτρου ασφαλείας στις εγκαταστάσεις της S&B στην Ελλάδα έχει συμβάλει στην ενίσχυση της ασφάλειας στην εργασία και ειδικότερα στην εκπαίδευση των εργαζομένων στην αναγνώριση των κινδύνων, στην ανάγκη λήψης άμεσων διορθωτικών ενεργειών για την εξασφάλιση της ασφάλειας σε οποιοσδήποτε συνθήκες, και στην αποτελεσματικότητα των μέτρων ποσοτικοποίησης της «συμμόρφωσης». Οι παραπάνω πρακτικές έχουν διαχυθεί στις θυγατρικές εταιρείες της S&B στη Γερμανία, όπου εφαρμόζονται από το 2009 και στη Βουλγαρία, όπου στο 2010 έγινε εκπαίδευση των στελεχών της διοίκησης. Επισημαίνεται, ότι στις παραπάνω πρακτικές έγινε εκπαίδευση όλων των στελεχών παραγωγής της S&B στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένου και του Δ/ντος Συμβούλου.

Η μεγάλη αξία της αναφοράς των παρ' ολίγον ατυχημάτων έχει γίνει κτήμα όλων της στελεχών της διοίκησης, αλλά και των εργαζομένων. Ο αριθμός αναφοράς αναμένεται να αυξηθεί ακόμη περισσότερο με την αναβάθμιση της πλατφόρμας ηλεκτρονικής αναφοράς.

Οι καλές πρακτικές της διερεύνησης συμβάντων, της επίβλεψης των εργολάβων, της ασφαλούς οδήγησης και άλλων, έχουν συμβάλει στη μείωση των δεικτών, αλλά κυρίως έχουν συμβάλει στην αλλαγή της στάσης των εργαζομένων και εδραίωση της πεποίθησης ότι πραγματικά η εταιρεία ενδιαφέρεται για την ασφάλεια.